

SECTIO VII.

Utrum qui post conscientiam peccati mortalis communicat sine confessione, jure Ecclesiastico teneatur confiteri cum primum potest.

1. Qui post conscientiam peccati *lethalis* non premissa confessione communicat, jure Ecclesiastico tenetur confiteri cum primum possit. — Hæc dubitatio proponitur ad explicandum jus latum a Concil. Trident., sess. 13, cap. 7, in illis verbis: *Quod si necessitate urgente sacerdos absque prævia confessione celebraverit, quam primum confiteatur.* Nam ex horum tenore verborum constat, in eis contineri præceptum, et ita sunt ab omnibus Doctoribus intellecta. Rursus ex materia constat, esse rem gravem, atque ita præceptum hoc obligare sub mortali. Denique ex dictis colligitur, hoc præceptum esse Ecclesiasticum; ostendimus enim ex solo jure naturali, aut divino, non posse colligi hujusmodi obligationem; atque ex modo loquendi ipsius Concilii non obscure idem colligitur, nam de priori generali præcepto confitendi ante communionem dicit, Ecclesiae consuetudinem illud declarasse, quod non affirmat de hoc præcepto, sed solum illud statuit; est ergo præceptum Ecclesiasticum, non antiquum, sed de novo ab ipso Concilio latum, quia ante illud nec scriptum, nec traditum, nec consuetudine introductum reperitur. Ex quo tandem fit, eos, qui obligantur hoc præcepto, ita teneri in eo casu ad habendum propositum confitendi, quam primum possint, sicut tenentur habere propositum servandi alia præcepta, quia hoc est unum ex præceptis, et non est major ratio de illo, quam de aliis. Supersunt vero nonnulla circa hoc præceptum declaranda.

2. Dubium. — *Præceptum prædictum solos obligat sacerdotes.* — Primum est, an hoc præceptum obliget solos sacerdotes, vel etiam laicos. Navarr., cap. 2, n. 10, affirmit obligare omnes, quia si Concilium interrogaretur de laicis, idem dixisset, cum sit eadem omnium ratio; quod ergo illis verbis positum sit nomen sacerdotum, ex accidenti vel casu accidisse videtur, fortasse, quia haec necessitas frequentius in sacerdotibus contingit. Dico tamen, hoc præceptum non obligare laicos, sed solos sacerdotes. Probatur, quia in explicanda lege positiva standum est verbis; neque obligatio ejus amplius est extendenda, quam verba legis in proprietate intellecta requirant.

Dicere autem verba Concilii casu cedisse seu irrepssisse, præsertim in re tam gravi, et in lege ferenda, absurdissimum est, et temeritate non vacat; cum ergo Concilium nominet sacerdotes, de illis est proprie ac præcise intelligendum. Quod autem Navarr. dicit, Concilium interrogatum, fuisse responsorum idem de laicis, primum nihil refert, nam, sicut non peccat quis in eis, quæ esset facturus, si tentaretur, sed in iis quæ facit, ita non obligat superior per ea, quæ præcipere, si animadverteret, vel si ei daretur occasio, sed per ea, quæ præcipit. Deinde, illud est omnino incertum; quis enim hoc ei revelavit? aut qua certa ratione id colligi potest? præsertim, cum argumentum a simili in materia præceptorum invalidum sit. Addo, posse sufficientem rationem differentiae assignari, tum quia ad celebrandum major quedam reverentia ac præparatio requiritur; tum etiam quia eo ipso, quod hæc necessitas frequentius accedit sacerdotibus, merito hac obligatione præveniuntur, ne facile assuescant, confessionem prætermittere. Ex qua resolutione sequitur, sacerdotem, qui communicat more laicorum, non obligari hæc lege, tum quia ille non se gerit tunc ut sacerdos, sed ut laicus, et ideo solum communibus legibus laicorum astringi videtur; tum etiam quia ille tunc non celebrat, Concilium autem solum loquitur de sacerdote celebrante. Sed quæres, an sit idem dicendum de sacerdote faciente officium in die Parasceves? ille enim neque consecrat, neque sacrificat, unde non videtur proprie celebrare. Et idem quæri potest de illo, qui post consecrationem peccavit mortaliter, et statim communicat premissa contritione. Item de illo, qui assumitur ad complendum et consummandum sacrificium ab alio inchoatum, quem fortasse contingit mori statim post consecrationem. Respondet in hujusmodi casibus obligare hoc præceptum, quia satis est, quod sacerdos solemní ritu Ecclesiae, et ut minister publicus, consummet sacrificium seu sacramentum, nam haec actio est proprie sacerdotis, et sub nomine celebrationis merito comprehenditur juxta communem usum, et sensum hujus vocis.

3. Sacerdos, qui ob oblivionem ante communionem non est confessus, prædicto jure non tenetur cum primum postea possit confiteri. — Secundo explicandum est, an obliget hoc præceptum eum sacerdotem, qui solum propter oblivionem celebrat absque confessione. Videtur enim eum obligare,

tum propter paritatem rationis, tum etiam quia illa est quedam humana necessitas; ergo vere dici potest talis sacerdos celebrare sine confessione propter urgente necessitatem; ergo obligatur verbis illius legis. Nihilominus probabilius existimo, hunc casum non comprehendi sub hac lege, si verba ejus exakte pensentur, tum quia qui est oblitus, proprie non habet conscientiam sui peccati pro eo tempore, nam conscientia dicit actum. Concilium autem aperte loquitur de sacerdote celebrante cum conscientia peccati. Præterea obliuio non proprie dicitur urgens necessitas, de qua Concilium loquitur. Denique addi potest ratio, nam qui bona fide accedit oblitus, juxta conscientiam suam nihil omittit, neque formaliter, neque materialiter, quod jure divino præceptum est, sed excusat eo modo, quo omni fere humana actione intervenire potest excusatio; et ideo non oportuit, ut in hujusmodi casu aliquid speciale Concilium disponeret, novum onus et obligationem imponendo; secus vero est in eo, qui sciens, et videns, confessionem omittit ob causam urgentem. Animadvertendum autem est, hoc procedere, quando obliuio durat, donec sacramentum sumptum sit; nam, si quis ex obliuione accedit ad celebrandum, et in ipsa actione ante sumptionem sacramenti recordaretur sui peccati, et nihilominus sacramentum sumeret sine confessione, juxta doctrinam traditam præcedenti sectione, in eo casu obligaretur hac lege, quia manifeste comprehenditur verbis ejus; tunc enim communicat sine confessione propter urgente necessitatem, et cum conscientia peccati. Sed quid si prius esset confessus, et tunc recordaretur unius peccati in confessione oblii? Respondeatur, etiam teneri ex vi hujus legis, quia juxta supra dicta tenebatur illud confiteri ante communionem ex divino præcepto, et solum illud omittit sine peccato, ob necessitatem urgentem; ergo quoad hoc comprehenditur sub lege a Concilio lata.

4. Sacerdos, qui ob malitiā ante communionem non præmisit confessionem peccati mortalis cuius conscientiam habebat, hac lege non tenetur. — Tertio declarandum est, an sacerdos, qui sine necessitate ob malitiā celebrat absque confessione præmissa, hac lege comprehendatur; videtur enim obligatus multo majori ratione; nam, si obligatur is, qui non peccavit omitendo confessionem, cur non multo magis obligabitur is, qui peccando eam omisit? Nihilominus dicendum est, hujus-

SECTIO VIII.

Utrum qui peccavit mortaliter, etiamsi contritus sit et confessus, teneatur aliquo temporis spatio communionem differre.

1. Solent nonnulli præcedente nocte mortaliter peccare, et statim die sequenti, confessione premissa, sacrum facere vel communicare; inquirimus igitur, an hoc liceat, quia non desunt graves auctores, qui dicunt esse peccatum mortale. Ita sentit Navarrus, in Summ. Hispana, cap. 21, num. 50, et de Poenitentia, dist. 6, cap. 4; et Govarruv. in Clement. Si furiosus, part. 3, num. 8, ubi dicit, esse impium negare, peccare mortaliter eum sacerdotem, qui post fornicationem præcedenti nocte commissam, sequenti die celebrat, etiamsi contritus sit et confessus; et in hanc sententiam videtur inclinare Marsilius, in 4, quæst. 6, art. 4; et Gerson, de Præparatione ad Miss., consid. 8, et Alphab. 37, lit. ult. Tribuitur etiam D. Thom. hic, art. 7, qui dicit, pollutionem nocturnam, quæ ex peccato mortali oritur, ex necessitate impedire communionem. Et eodem modo citari potest Gregorius, qui ad interrogationem primam August. dicit, oportere, ut per diem a communione abstineat, qui ex prava cogitatione pollutus est. Fundamentum solum esse potest, quia videtur hæc esse magna indecentia et irreverentia.

2. Peccatum mortale non patrat, qui, paulo post aliud commissum, præmittens confessionem

communicat. — Nihilominus dicendum est, per se loquendo, nullum esse peccatum, paulo post commissum peccatum mortale communicare, præmissa confessione debita. Hæc est sententia D. Thom. hic, art. 7, ad 4, ubi dicit, solum peccatum mortale durans in anima impedire ex necessitate communionem hujus sacramenti, atque in hunc modum explicat doctrinam in corpore articuli traditam. Clarius, dist. 9, in art. 4, quæstiunc. 3, ad 2, dicit, consulendum esse ei, qui peccavit mortaliter, ut non statim accedat ad communionem, etiamsi confessus sit, nisi magna necessitas urgeat, ubi cum dicit consulendum esse, plane sentit non esse præceptum; atque idem sentit ibi Paludan., quæst. 3; Major., q. 2; Gabriel, lect. 10 in canon.; Adrian., q. 4 de Eucharist.; Sylvest., verbo Euchar. 3, q. 10; Cajetan., verbo Communio; Corduba, lib. 1, quæst. 7, qui in specie loquitur de illo, qui nocte proxima vel fornicatus est, vel mortaliter pollutus; atque idem tandem docuit Navarr., in Summa, c. 21, num. 51. Ratione probatur, quia imprimis nulla est lex positiva, humana, vel divina, quæ hanc obligationem imponat, nec generatim de omni peccato, nec specialiter de aliquo, ut Covarruvias et Navarrus fatentur. Et patet, quia talis lex nec scripta est, nec tradita. Deinde ex sola ratione naturali colligi non potest, quia licet tempus breve intercedat, potest talis esse hominis conversio, ut non solum sanctus sit, sed etiam sanctior et devotior, quam antea esset; ergo dilatio temporis per se non est necessaria. Propter quod Paul., ad Cor. 11, solum dixit: *Probet autem seipsum homo, et sic de pane illo edat,* id est, si post probationem nullum in se agnoscit mortale peccatum, ut omnes exponunt. Quod vero addit: *Qui enim manducat indigne, omnes etiam intelligunt, id est, cum conscientia mortalis peccati; ergo si peccatum mortale jam non est in anima, neque in conscientia, per se non impedit, etiamsi ante breve tempus præcesserit.* Et confirmatur primo, nam talis homo est capax effectus hujus sacramenti, nam cum jam vivat, nutriti etiam potest; ergo potest illud sine peccato sumere. Confirmatur secundo, quia non potest certa aliqua ratione definiri, quanto tempore necesse sit abstinere; nam quod aliqui dicunt de tempore unius diei naturalis, gratis confitum est sine fundamento. Confirmatur tertio ex usu, quo constat, viros etiam doctos et timoratae conscientiae sine scrupulo celebrare

eadem die post confessionem, etiamsi aliquid humanum antea passi sint. Et præsertim, quando peccatum, quod intercessit, magis est spirituale, vel internum. Unde neque in omni genere peccatorum sine discrimine possumus verisimili fundamento omnes homines obligare ad hanc communionis dilationem, neque etiam possumus probabilem rationem reddere, cur hoc censeatur necessarium in quibusdam peccatis, et non in aliis, quia, licet in quibusdam videatur esse major indecentia, tamen id, quod necessario ac essentialiter impedit, scilicet carentia divinae amicitiae, ejusdem rationis est in omnibus. Tandem, olim erat consuetudo in Ecclesia quotidie communicandi; et tamen non est verisimile, neminem eorum, qui quotidie communicabant, solitum esse aliquando mortaliter peccare; ergo necesse erat, ut multi communicarent eodem die, quo mortaliter peccaverant, mutato tamen affectu, et deleto mortali peccato. Et ita August. cum dicit, se nec laudare, nec vituperare eum, qui quotidie communicat, solum ab eo requirit, ut conscientia peccati mortalis non gravetur, ut videre licet epist. 116, et de Ecclesiast. dogm., c. 53, et in c. Quotidie, de Consecr., dist. 2.

3. Dixi autem, per se loquendo, quia ex accidenti posset esse hoc peccatum grave. Primo, ratione scandali aliorum, si peccatum sit publicum, et maxime si sit in consuetudine, quæ aliis nota sit. Secundo, ratione contemptus, seu ratione proprii scandali (ut sic dicam), ut si homo ea occasione acquirit facilitatem peccandi, et non adhibet medicinam moraliter necessariam, ut sese contineat, quanquam ex hoc solo capite raro vel nunquam erit culpa mortalis. Facilius committi posset propter periculum communicandi sine vera detestatione peccati, et proposito emendæ, quia peccatum recens non tam facile odio habetur, et ideo periculosius est hoc in peccatis carnalibus, quæ vehementius adhærent, magisque hominem alliciunt et excæcant.

4. *Illatum ex conclusione.* — Ex quo infero, frequentius consulendum esse, ut post mortale peccatum commissum, etiamsi videatur homo satis esse dispositus, aliquo tempore abstineat a communione, saltem per diem, ut sese magis colligat, animumque suum magis a peccato abstrahat. Et hæc videtur esse mens D. Gregorii, et D. Thomæ locis citatis; et auctores pro nostra sententia citati hoc consilium approbant; imo Cajet. et Adrian. sentiunt, non solum esse consilium, sed etiam

semper esse aliquod peccatum veniale, non interponere hujusmodi tempus, præsertim si peccatum, quod præcessit, carnale fuit; tum quia est nonnulla indecentia; tum etiam, quia semper hujusmodi homo accedit sine convenienti præparatione ac devotione; et hoc fortasse moraliter loquendo ita frequenter accidit, non tam propter præcedens peccatum, quam propter præsentem distractiōnem, vel alium similem affectum, qui ex illo relinquitur; at vero intrinsece et ex objecto non est intrinseca malitia in hujusmodi actu, etiam levis, ex sola brevitate temporis interpositi inter peccatum et communionem. Et ideo si ex ceteris circumstantiis præsentibus honestetur actus, poterit nullum esse peccatum. Et si specialis necessitas, vel obligatio celebrandi urgeat, non solum non erit peccatum, sed etiam erit melius, vel aliquando etiam necessarium, ut recte D. Thom. supra docuit. Atque satis responsum est ad fundamenta prioris sententiae.

ARTICULUS VI.

Utrum sacerdos debeat denegare corpus Christi peccatori petenti (infra, quæst. 81, art. 2, corp., et ad 2; et 4, dist. 9, art. 5, quæst. 1, per tot., et quæst. 2, corp.; et Quodlib. 5, art. 12).

1. *Ad sextum sic proceditur.* Videtur, quod sacerdos debeat denegare corpus Christi peccatori. Non enim est faciendum contra Christi præceptum, propter vitandum scandalum, vel infamiam alicujus. Sed Dominus præcepit Matth. 7: *Nolite sanctum dare canibus.* Maxime autem datur sanctum canibus, cum hoc sacramentum peccatoribus exhibetur. Ergo, neque propter vitandum scandalum, neque propter vitandum infamiam alicujus, debet hoc sacramentum peccatori petenti dari.

2. *Præterea, de duobus malis minus malum est eligendum.* Sed minus malum esse videtur, si peccator infametur, vel etiam si ei hostia non consecrata detur, quam si sumens corpus Christi, mortaliter peccet. Videtur ergo hoc potius esse eligendum, quod vel infametur peccator petens corpus Christi, vel etiam, quod detur ei hostia non consecrata.

3. *Præterea corpus Christi interdum datur suspectis de criminis, ad eorum manifestationem; legitur enim in Decr. (quæst. 5, c. 23):* Sæpe contingit, ut in monasteriis monachorum furta perpetrentur: idcirco statuimus, ut, quando ipsi fratres de talibus expurgare se debent, Missa ab Abbe celebretur, vel ab

aliquo ex præsentibus, et sic expleta Missa, omnes communicentur in hæc verba: *Corpus Domini sit tibi hodie ad probationem; et infra (cap. 26): Si Episcopo, aut presbytero aliquod maleficium fuerit imputatum, pro singulis Missam celebrare debet, et communicare, et de singulis sibi imputatis innocentem se ostendere.* Sed peccatores occultos non oportet manifestari, quia si frontem verecundiae abe-rint, liberius peccabunt, ut August. dicit in libro de Verbis Domini. Ergo peccatoribus occultis non est corpus Christi dandum, etiam si petant.

Sed contra est, quod super illud Ps. 21: *Manducaverunt, et adoraverunt omnes pingues terræ,* dicit August. (refertur de Consecr., dist. 2, cap. Non prohibeat, tom. 9): *Non prohibeat dispensator pingues terræ, id est, peccatores, mensam Domini manducare.*

Respondeo dicendum, quod circa peccatores distinguendum est. Quidam enim sunt occulti, quidam vero manifesti, scilicet, per evidētiā facti, sicut publici usurarii, aut publici raptori, vel etiam per aliquod judicium ecclesiasticum, vel sæculare. Manifestis ergo peccatoribus non debet, etiam petentibus, sacra communioni dari. Unde Cyprian. scribit ad quendam (lib. 1, ep. 10, in princ.): *Prodilectione tua consulendum me existimasti, quid mihi videatur de histrionibus, et mago illo, qui apud vos constitutus, adhuc in artis suis dedecore perseverat, an talibus sacra communio cum cæteris christianis debeat dari;* puto nec majestati divinæ, nec evangelicæ disciplinæ congruere, ut pudor et honor Ecclesiæ tam turpi et infami contagione fœdetur. Si vero non sunt manifesti peccatores, sed occulti, non potest eis petentibus sacra communioni denegari. Cum enim quilibet christianus ex hoc ipso quod est baptizatus, sit admissus ad Dominicam mensam, non potest ei jus suum tolli, nisi pro aliqua causa manifesta. Unde super illud 1 Cor. 5: *Si is qui frater nominatur inter vos, etc., dicit Glossa Augustin.* (in lib. de Medicina pœn., c. 3, in med., t. 9): *Nos a communione quemquam prohibere non possumus, nisi aut sponte confessum, aut in aliquo judicio ecclesiastico, vel sæculari nominatum, atque convictum. Potest tamen sacerdos, qui est conscius criminis, occulte monere peccatorem occultum, vel etiam in publico generaliter omnes, ne ad mensam Domini accedant, antequam de peccatis peniteant, et Ecclesiæ reconcilientur. Nam post pœnitentiam et reconciliationem, etiam publicis peccatoris*

bus non est communio deneganda, præcipue in articulo mortis. Unde in Concil. Carthagin. (c. 35), legitur : Scenicis, atque histrionibus, cæterisque hujusmodi personis, vel apostatis conversis ad Deum, reconciliatio non negetur.

Ad 1 ergo dicendum, quod sancta prohibentur dari canibus, id est, peccatoribus manifestis. Sed occulta non possunt publice puniri, sed sunt divino iudicio reservanda.

*Ad 2, dicendum, quod licet pejus sit peccatori occulte peccare mortaliter, sumendo corpus Christi, quem infamari, tamen sacerdoti ministranti corpus Christi, pejus est peccare mortaliter, infamando iuste peccatorem occultum, quam quod ille mortaliter peccet, quia nullus debet peccatum mortale committere, ut alium liberet a peccato. Unde August. dicit in lib. Quæst. super Genes. (quæst. 42, tom. 4) : Periculissime admittitur hæc compensatio, ut nos faciamus aliquid mali, ne alius gravius malum faciat. Peccator tamen occultus potius deberet eligere infamari, quam indigne ad mensam Domini accedere. Hostia tamen non consecrata nullo modo debet dari loco consecratæ, quia sacerdos hoc faciens, quantum in se est, facit idololatriæ illos, qui credunt esse hostiam consecratam, sive alios præsentes, sive etiam ipsum sumentem, quia, ut August. dicit (in Psalm. 98, circa med. expositionis), nemo carnem Christi manducat, nisi prius adoret. Unde extra. de Celebratione Missarum, cap. de homine, dicitur (in decret., lib. 3, tit. 44, cap. 7, in fin.) : *Licet is, qui pro sui criminis conscientia reputat se indignum, peccet graviter, si se ingenerat irreverenter ad illud, gravius tamen videtur offendere, qui fraudulenter illud præsumperit simulare.**

Ad 3, dicendum, quod decreta illa sunt abrogata per contraria documenta Romanorum Pontificum. Dicit enim Stephan. P. (in decr., lib. 5, tit. 34, cap. 8) : Ferri cædantis, vel aquæ serventis examinatione, confessionem extorqueri a quolibet, sacri canones non concedunt. Spontanea enim confessione, vel testium approbatione, publicata delicta commissa sunt regimini nostro jūdicare; occulta vero, et incognita illi sunt relinquenda, qui solus novit corda filiorum hominum. Et idem habetur extra. de Purgationibus, cap. Ex tuarum. In omnibus enim talibus esse videtur Dei tentatio, unde sine peccato fieri non possunt. Et gravius videretur, si in hoc sacramento, quod est institutum ad remedium salutis, aliquis incurrit judicium mortis. Unde nullo modo

corpus Christi debet dari alicui suspecto de crimine, quasi ad examinationem.

Materia hujus articuli pertinet potius ad obligationem ministrorum, de quibus postea dicturi sumus, quam ad obligationes communicantium, de quibus nunc agimus. Tamen a D. Thom. hoc loco inserta est, quoniam connexionem quamdam habet cum precepto digne communicandi, de quo hactenus disputatum est. Igitur, ne invertamus ordinem a D. Thom. servatum, eam hoc loco expediemus, et disputando de ipsa re, simul declarabimus D. Thom. contextum et doctrinam, nam circa litteræ explicationem nulla specialis difficultas occurrit.

DISPUTATIO LXVII.

DE OBLIGATIONE REPELLENDI INDIGNOS AB USU HUJUS SACRAMENTI.

Disput. 29 de Euchar. — Primum omnium explicabimus generale præceptum, et quale illud sit; quoniam vero illud latissimum est, et varios casus morales complectitur, trademus postea quædam generalia principia, seu regulas quædam, quibus explicemus, quomodo hujusmodi præceptum servandum sit.

SECTIO I.

Utrum teneantur ministri hujus sacramenti non dare illud homini existenti in peccato mortali.

1. Ministri Eucharistia denegare debent illam in peccato mortali existentibus. — Respondet, certum esse habere ministros hujus sacramenti hanc obligationem, simpliciter et absolute loquendo. Ita docet D. Thom. in hoc articulo; Alexand. Alens., 3 part., quæst. 48; Albert., in 4, dist. 13, art. 17; reliqui Doctores, dist. 9; Bonavent., art. 2, q. 5; Richard., art. 3, quæst. 2; Paludan., q. 4; Durand., quæst. 5; Gabriel., 2; D. Anton., 3 part., tit. 14, cap. 12; Navarr., in Summ., cap. 11, num. 53, et in cap. Sacerdos, de Poenitent., d. 3, num. 101; Sylvest., verbo Euchar. 3, et reliqui Summista. Ratio est, quia sacerdos tenetur non dare sanctum canibus, et non tractare indigne tantum sacramentum; ergo tenetur, per se loquendo, non dare illud homini indigno. Et confirmatur ex eo, quod de omnibus ut in superioribus dictum est; ergo multo magis in hoc, quod est cæteris dignius, locum habet.

DISPUTAT. LXVII, SECT. I.

2. Prima illatio. — Ex quibus sequitur primo, hanc obligationem oriri ex ipsa lege naturali ac divina, supposita tali sacramenti institutione et potestate ac munere commisso sacerdotibus. Primo quidem, quia hoc ipso, quod facti sunt dispensatores mysteriorum Dei, tenentur esse fideles dispensatores, et prudenti ac convenienti modo tantum sacramentum dispensare. Secundo, quia obligatio exhibendi reverentiam huic sacramento, et digne illud tractandi, naturalis est, ex intrinseca ipsius sacramenti dignitate orta; ad hanc vero pertinet obligatio non dandi sacramentum hoc indignis, sicut non projicere illud in locum immundum, et similia. Tertio addi potest, naturalem obligationem esse non cooperandi alterius peccato; qui autem dat sacramentum indigno, cum possit illud vitare, peccato ejus cooperatur.

3. Secunda illatio. — Objectio. — Solutio. — Secundo sequitur, hoc præceptum tunc maxime obligare, quando sacerdos potest commode, et sine inconvenienti, negare hoc sacramentum peccatori, etiamsi ipse petat. Nam, si obligatio illa est divina et naturalis, tunc maxime urgebit et servanda erit, quando sine ullo inconvenienti servari potest. Dices, hoc ipso, quod peccato petit, non posse illi negari sine inconveniente morali; nam ille habet jus petendi, ratione characteris baptismalis; ergo, si illi denegetur, negabitur illi jus suum, non servato justitiae ordine; hoc autem videtur esse grave morale incommode. Respondet, negando assumptum, nam peccator, dum est in eo statu, per se loquendo, revera non habet jus ad petendum hoc sacramentum, quia non habet jus ad sacrilegum usum ejus; ergo nec ad petitionem sacramentum et Christo injuriosam; solus enim character baptismalis non dat tale jus, neque in aliqua alia re fundari potest. Quod ita declaratur et confirmatur. Nam baptismus, sicut dat characterem, qui est veluti potestas ad suscipiendum sacramentum, ita dat gratiam ad digne suscipiendum; ergo re ipsa non dat jus ad aliter suscipiendum; ergo, amissa gratia per peccatum mortale, non manet in peccatore jus verum ac reale ad petendum hoc sacramentum, donec per claves Ecclesiæ, vel in ordine ad illas, ad priorem statum restituatur.

4. Non petens Eucharistiam peccator invari a sacerdote non debet. — Objectio. — Prima solutio rejicitur. — Secunda ibidem. — Vera solutio. — Tertio sequitur, si pec-

cator non petat Eucharistiam, nunquam licere sacerdoti invitare illum ad communicandum, quamdiu in eo statu perseverat. Potest quidem consulere illi, ut poenitentiam agat, et communicet; tamen invitare eum, quem scit non egisse poenitentiam, ut in eo statu communicet, per se malum est, tum quia in eo casu potest facile et sine incommode non dare sacramentum peccatori; tum etiam quia illud esset non solum cooperari, sed etiam inducere ad malum. Dices : Christus Dominus generaliter dicens omnibus discipulis, *Comedite, seu, bibite ex hoc omnes*, invitavit Judam ad communicandum, quando ipse non petebat. Responderi potest, Christum Dominum non solum fuisse dispensatorem, sed etiam supremum Dominum; imo fuisse ipsummet, qui datur in cibum, cuique injury fieri poterat indigne communicando, atque ita juri suo cedere potuisse. Sed hoc non recte dicitur, quia non est dubium, quin Judas gravissime peccaverit indigne communicando; erat enim hoc intrinsecus malum, et contra reverentiam Christo, et rebus sacris debitam; non potuit autem Christus illum ad peccandum inducere. Altera dicitur, Christum naturali et humana scientia, qua in suis operationibus uti tenebatur, non cognovisse occultum Judæ peccatum; et ideo, licet illud cognosceret per superiorem scientiam, non debuisse ex necessitate illa uti, ut Judam cum aliis ad communicandum non invitaret. Sed neque hoc satisfacit, quia falsum est, Christum in suis actionibus solum naturali scientia, et non supernaturali, uti debuisse; saepe enim illi necessarium erat uti supernaturali cognitione, praesertim ad exercendas supernaturales actiones, et vitandum quicquid illis poterat esse contrarium. Quocirca, si actio illa fuisse inductio Judæ ad peccandum, quacunque via ac ratione hoc illi constaret, debuisse actionem illam vitare. Dicendum est ergo, Christum non induxisse Judam ad peccandum, sed permisisse illius peccatum, suoque jure usum fuisse; instituit enim sacramentum eo tempore ac modo, quo secundum ordinem divinæ providentie magis expediebat, nec debuit propter Judam differre. Rursus non induxit Judam, ut in eo pravo statu communicaret, sed omnem diligentiam adhibuit, ut eum disponeret, ac cor eius immutaret; unde ex parte sua, neque induxit ad malum, neque aliquid gessit dignitati hujus sacramenti contrarium; aliunde vero Judas ibi assistens, ut bonis communib[us]